

МЫ ХОЧАМ ЖЫЦЬ І ПРАЦАВАЦЬ ПАД СОНЦАМ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ, — АДНАДУШНА ЗАЯЎЛЯЮЦЬ ПРАЦОЎНЫЯ ЗАХОДНЯЯ БЕЛАРУСІ

Ададзім свае галасы за Совецкую ўладу

ВІЛЬНА, 7 кастрычніка. На ўсё праправадзілі ўстановах горада з вялікім удзелам прайшлі мітынгі, прысвечаныя абмеркаванню зварота часовага ўпраўлення горада. Мітынгі выліся ў яркую дэманстрацыю любові і адданасці працоўных Заходняй Беларусі Совецкай ўладзе, камуністычнай партыі, прыватна народнаму Вялікаму Сталіну.

На мітынгу, адбыўшыся на электрастанцыі, выступіў рабочы Бошка. Ён сказаў:

— Мы вітаем гераічную Чырвоную Армію і вялікі савецкі народ за аказаную нам брацкую дапамогу ў вызваленні ад гітлераўскіх панюў. Зараз нашым адзіным жаданнем з'яўляецца — далучыцца да Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі, жыць у дружнай сям'і народаў СССР пад яркім сонцам Сталінскай Канстытуцыі. Усе мы, як азіны, аднадушна аддаём галасы за Совецкую ўладу.

У прынятай рэзалюцыі рабочыя заяўляюць:

— Адышло ў мінулае праклятае жабрацкае жыццё. Не бываць больш напачатку і сацыяльнаму прыгнечанню. Для нас настала новае жыццё, свабоднае і радаснае.

Мы вітаем і поўнасьцю адрабам прапанову аб скліканні Народнага Сабрання прадстаўнікоў народаў Заходняй Беларусі. Мы выказваем поўную ўпэўненасць у тым, што адзіным правільным вярненнем Народнага Сабрання будзе аб'яднанне Заходняй Беларусі з Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікай, з многацыяннальнай сям'ёй народаў Вялікага Совецкага Саюза.

Вялікі мітынг адбыўся на табачнай фабрыцы. Рабочыя ў прынятай рэзалюцыі заклікаюць:

— Кожны з нас з радасцю аддае свой голас за таго, хто даў нам свабоднае і радаснае жыццё — за вялікага любімага Сталіна, за камуністычную партыю большавікоў, за Совецкую ўладу.

На гарадах і сялах Заходняй Украіны. На ЗДЫМ'КУ: дружная народная мітынг 16-га ўчастка г. Львова на вуліцы горада. Фото В. Козька (фотаклішэ ТАСС).

НАРОДНАЕ САБРАННЕ—ЧАША НАДЗЕЯ

Рэзалюцыя мітынгу рабочых беластоцкай фабрыкі б. Зейдмана (Прысутнічала 67 чалавек)

Мы, рабочыя фабрыкі, цалкам і поўнасьцю адрабам зварот часовага ўпраўлення горада Беларуска і далучаемся да яго. Мы патрабуем, каб дэпутаты Народнага Сабрання рашылі пільна:

1. Арганізацыя Совецкай ўлады на тэрыторыі Заходняй Беларусі.
2. Аб уваходжанні Заходняй Беларусі ў БССР.
3. Аб канфіскацыі памешчыцкай і царскай зямлі і перадачы іх сапраўдным гаспадарам зямлі — сялянам.
4. Аб нацыяналізацыі банкаў і буйных прадпрыемстваў.

Сход рабочых лічыць, што правядзенне гэтых мерапрыемстваў забяспечыць карэктнае налічэнне жыцця і ўмоў працы для рабочых і сялян Заходняй Беларусі.

Няхай жыве вызваленны народ Заходняй Беларусі!

Няхай жыве правадзіць народнаму ўсяго свету Вялікі Сталін!

На дэпутатнае агульнае схода:

В. НАСЦЮК, В. ГЬЛОНСКИ.

Хочам працаваць пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі

Рэзалюцыя інтэлігенцыі г. Ліды. (Прысутнічала 250 чалавек)

Сабраўшыся на мітынг, заслухавшы зварот часовага ўпраўлення і працоўных Беларуска і ўсё часовае ўпраўленне Заходняй Беларусі, інтэлігенцыя горада Ліды цалкам і поўнасьцю адрабам гэты зварот і далучаемся да яго.

Інтэлігенцыя г. Ліды — урачы, настаўнікі, аграномы і іншыя работнікі разумовай працы — добра разумее, што толькі сумесна з рабочымі і сялянамі савецкая інтэлігенцыя атрымае магчымасць правіць усё свае здольнасці для работы на карысць народа.

Мы, інтэлігенцыя горада Ліды, вызвалены Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміяй ад разарэння і гібель, ад вайны. Мы жа жывым і маемсва падзяраем неабсягальна. Цяпер мы вышлі з зацеянай польскімі ўладамі неразумнай вайны і можам прадаваць мірную працу, зашчыніць свабодна. Таму мы ўсё далучаемся да звароту, патрабуем далучэння Заходняй Беларусі да Совецкай Беларусі.

У адзінай сям'і народаў Вялікага Совецкага Саюза мы разам з інтэлігентнай Совецкага Саюза і ўсім народам нашай вялікай краіны, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі і таварыша Сталіна будзем будаваць сваё шчаслівае жыццё.

Няхай жыве Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія — вызваліцельніца народаў Заходняй Беларусі!

Няхай жыве камуністычная партыя і яе правадзіць, настаўнік усяго чалавецтва таварыш Сталін!

АДАДЗІМ СВАЕ ГАЛАСЫ САПРАЎДНЫМ ПРАДСТАЎНІКАМ НАРОДА

Рэзалюцыя мітынгу працоўных г. Вілейкі (Прысутнічала 5000 чалавек)

Над працоўнымі Заходняй Беларусі і працягу доўгага часу стаялі панскія бізуні. Горад і гледа блікі пасцяпальна гасцем у хаце бедняка. Беларуская мова і культура таптаўся панскімі ботам.

Непераможная, гераічная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія, змагла эсплаацты і нацыянальнае гнёт. Працоўныя Заходняй Беларусі заклікаюць новым, шчаслівым, радасным жыццём.

Мы, рабочыя, сяляне і інтэлігенцыя г. Вілейкі, з вялікай радасцю і адрабам сустрэлі прапанову часовага ўпраўлення горада Беларуска і скліканні Народнага Сабрання, якое будзе вырашаць пільна:

Над працоўнымі Заходняй Беларусі і працягу доўгага часу стаялі панскія бізуні. Горад і гледа блікі пасцяпальна гасцем у хаце бедняка. Беларуская мова і культура таптаўся панскімі ботам.

Беспрацоўная інтэлігенцыя Заходняй Беларусі атрымлівае работу

У Мінск вярнулася з пазямі ў Заходняй Беларусі нарком асветы БССР тав. Уралава, расказаўшы намому карэспандэнт у сваіх уражаннях.

— Я знаёмілася з пастаноўкай народнай асветы ў Вільня, іншыя работнікі Наркамаштату БССР вымушталі гэтае пытанне ў Валквыска, Грозна, Беларуска. Мы нагаляна ўпэўніліся ў выключным значэнні народнай асветы ў Заходняй Беларусі. Асвета не была даступна для шырэйшага масаў беларускага народа. Паміж польскай культуры, насьцеўнае апалавала беларускіх дзяцей. Ва ўсёй Заходняй Беларусі не было ні адной беларускай школы. Дзеці вучыліся ў школах на польскай мове, а дома размаўлялі на роднай мове. У Валквыска пачаўся на дзень масавая інтэлектуальная школа ў сярэдзіне вучэбнага года школы наведвалі толькі 47 проц. вучняў, а к канцу года яшчэ менш. У гэтым пачаўся ёсць усяго 10 так званых усеагульных школ, пры чым амаль паловіна з іх утрымлівалася за кошт розных рэлігійных арганізацый і таварыстваў. Адна школа абслугоўвае радыус у 10 кілометраў у той час, як у Совецкай Беларусі гэты радыус складае не больш 2—3 кілометраў. Паміж польскай мовы і роднай мовы ў вучэбных планах значнае месца займалі закон бжы, польская гісторыя. У той-жа час з навучальных праграм былі выкінуты творы класікаў савецкай літаратуры — Пушкіна, Гогаля, Гэта, Шаўчэра і т. д.

Асаблівай увагі заслугоўвае Віленскі ўніверсітэт. Гэта—буйная вышэйшая навучальная ўстанова, якая карыстаецца шырокай вядомасцю дзяка за межамі буйной польскай дзяржавы. Ва ўніверсітэце навучаліся 3.664 чалавекі. Універсітэт у асноўным камплектаваўся з сынаў высокапастаўленых асоб, памешчыкаў, фабрыкантаў, буйных чыноўнікаў. На анкетных даных усё студэнты — палакі. На

звычай сабе пазыкам павінен быў кожны студэнт, жадаючы паступіць ва ўніверсітэт. Інакш уваход быў закрыты. Для ўрываў была ўстаноўлена прапанаваная норма. За вучэнне браўся плата. Ва ўніверсітэце ёсць буйны факультэт. Выкладчыкамі тут былі 11 ксяндзоў — прафесараў рэлігіі. Тут быў таксама земляробчы факультэт, але выпускнікі яго ў значнай частцы аставаліся беспрацоўнымі. Польскія магнаты, памешчыкі, якія трымалі зямлю ў яры, абыходзіліся без земляробчых і аграномаў. Частка пмыслеваных студэнтаў, сынаў польскай асветы, разбеглася, скрылася ў лясах і разам з афіцэра-асадніцкімі бандамі вядзе барацьбу супраць народа.

У Заходняй Беларусі вялікае беспрацоўе сярод беларускіх інтэлігенцаў. Па дзека вучэбных даных тут налічвалася каля 6.500 беспрацоўных настаўнікаў. На вуліцы Атама Мінкевіча ў Вільня можна сустрэць людзей з вышэйшай педагогічнай асветы, якія прадаюць газеты, чакаюць, які спонсэр матэматычны факультэт універсітэта, але прымушаны працаваць рабочым. Гэтыя людзі не маглі атрымаць работу па спецыяльнасці толькі таму, што яны беларусы, літвы, украінцы.

Які здзіўляючы кантраст з роўнасцю народнай асветы, культуры ў БССР!

Цяпер мы намячамся вал мерапрыемстваў на ліквідацыю беспрацоўя сярод інтэлігенцыі. На працягу кастрычніка на ўсёх наветах і гарадах Заходняй Беларусі арганізуюцца месячныя курсы для беспрацоўных настаўнікаў. У праграме курсаў — беларуская мова, руская мова, асновы савецкай педагогікі, палітграмата. Пасля сканчэння курсаў настаўнікі будуць накіраваны на работу ў школы. Сетка школ на роднай мове значна расшырыцца. Вялікую брацкую дапамогу аказвае таксама Наркамаштату РСФСР. Ён камандіруе 100 педагогаў і навуковых работнікаў, якія разам з настаўнікамі БССР будуць чытаць лекцыі на курсах для беспрацоўных настаўнікаў, будуць дапамагаць у наладжанні народнай асветы ў Заходняй Беларусі.

Шчыра дзякуем таварышу Сталіну

Рэзалюцыя мяхараў мястэчка Зейшчыні Лідскага павета (Прысутнічала 3.000 чалавек)

20 год народы Заходняй Беларусі былі насьцеўна адзелены ад сваіх адзінакроўных братоў — народаў Совецкай Беларусі. Вялікая эсплаацтыя працоўных і нацыянальнае гнёт былі асновай польскай дзяржавы. Жабрацтва і голод перажывалі працоўныя Заходняй Беларусі. Былыя кіраўнікі Польшчы — памешчыкі і капіталісты — не зломлі арганізаваць абарону дзяржавы, не зломлі абараніць народ і глебава ўпаклі, пакінуўшы яго на волю лёсу.

Вялікі савецкі народ не пакінуў нас і падаў нам брацкую руку дапамогі. Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія з часцю выканала ўсклазненую на яе савецкім урадам гістарычную задату, вызваліла народы Заходняй Беларусі ад эсплаацтані і жорсткага нацыянальнага гнёт.

Цяпер наступіў час вызваленнага народа Заходняй Беларусі сказаць сваё слова аб новым дзяржаўным устроістве. Мы

Удзячна заяўляем і такім наказ нашым дэпутатам Народнага Сабрання, што мы хочам жыць пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі. Мы — за стварэнне Совецкай ўлады ў Заходняй Беларусі, як ўлады сапраўднай народнай. Мы за тое, каб абласці Заходняй Беларусі ўвайшлі ў састаў Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі і тым самым — у састаў Вялікага Совецкага Саюза.

Мы адрабам канфіскацыю памешчыцкай зямлі і карысць сялян. Мы патрабуем нацыяналізацыі банкаў і буйнай прамысловасці.

Толькі ў дружнай сям'і народаў Вялікага Совецкага Саюза працоўныя Заходняй Беларусі атрымаюць магчымасць будаваць сваё шчаслівае, радаснае жыццё. Мы горада дзякуем савецкаму народу, камуністычнай партыі і Вялікаму лідэру, правадзіць і настаўніку таварышу Сталіну за наша вызваленне.

Мы—гаспадары свайго лёсу

НОВАГРУДАК, 8 кастрычніка. (Па тэлефону). Увора ў памяшканні новагрудскага кіноатра адбыся многалюдны мітынг працоўных горада Новагрудка, прысвечаны абмеркаванню зварота часовага ўпраўлення горада Беларуска.

На мітынгу прысутнічала 800 чалавек. Прадстаўнік часовага ўпраўлення тав. Каткін пры поўнай шпінні ў зале зачытаў зварот.

Адзіна адзіна палімаюцца на трыбуну працоўныя горада і выражаюць сваю поўную салідарнасць са зваротам.

Грамадзянка Марыя Філіпенка сказала:

— Знаходзячыся 20 год пад уладай крыважэрных польскіх панюў, я не мела ніякіх прабоў. Нас прыгнёталі пані. Нас, жапанчын, не лічылі за людзей. А цяпер я ўпершыню ў сваім жыцці буду выбіраць прадстаўнікоў ўлады, буду сама вырашаць свой лёс.

Адзіна адзіна палімаюцца на трыбуну працоўныя горада і выражаюць сваю поўную салідарнасць са зваротам.

Грамадзянка Марыя Філіпенка сказала:

— Знаходзячыся 20 год пад уладай крыважэрных польскіх панюў, я не мела ніякіх прабоў. Нас прыгнёталі пані. Нас, жапанчын, не лічылі за людзей. А цяпер я ўпершыню ў сваім жыцці буду выбіраць прадстаўнікоў ўлады, буду сама вырашаць свой лёс.

Мы — вызвалены народ — разам з брацкімі народам Совецкага Саюза будзем будаваць сваё новае, шчаслівае жыццё.

Толькі савецкі ўраў і яго мудрае кіраўніцтва забяспечыць нам шчаслівае будучыню.

Грамадзянін Фёдар Мураўскі заклікаў:

— Цяпер наступіў час, калі мы сталі самі гаспадарамі ўсёго народнага багацця. Стаўна Чырвоная Армія дапамагла нам вызваліцца ад панюў.

Народнае Сабранне дае магчымасць усім працоўным Заходняй Беларусі выбіраць сабе ўладу, якая забяспечыць шчаслівае, квітнеючае і радаснае жыццё ўсім працоўным. Такай уладай можа быць толькі Совецкая ўлада.

Нашы браты ў Совецкай Беларусі пабудавалі і будуць будаваць жыццё. Такім выдатным жыццём задымем і мы.

У сярэдзіне выступіла больш 20 чалавек. Удзельнікі мітынгу пад бурнай ашласаментамі і крыкі «ура» пасля прымятальнага тэлеграму Вялікаму маршалу камунізма — таварышу Сталіну.

Г. МАЛІНІН,
Х. СТОЛІН.

Наша родная маці—краіна Совецка

СМАРГОНЬ, 8 кастрычніка. (Кар. «Звязды»). Толькі што закончыўся мітынг насельніцтва горада, на якім прысутнічала звыш 1.500 чалавек. У прынятай рэзалюцыі ўдзельнікі мітынгу заяўляюць:

«Мы з асаблівай радасцю падтрымліваем патрабаванне ўсёго насельніцтва Заходняй Беларусі — вызваліць пільнае аб уваходжанні Заходняй Беларусі ў састаў Беларуска ССР і тым самым — у састаў Вялікага Совецкага Саюза. Мы ведаем, што толькі Сталінскай Канстытуцыі і брацкай дапамогай народаў Совецкага Саюза забяспечыць адрабненне і роўнасць нашага краі.

Мы зяртаемся да савецкага ўрада, да таварыша Сталіна з просьбай ўключыць Заходнюю Беларусь у састаў Вялікага Совецкага Саюза.

Мы вітаем гераічную Чырвоную Армію і яе кіраўніку—першага маршала Совецкага Саюза тав. Варышылава, мы вітаем бліжэйшага саратніка Вялікага Сталіна — главу савецкага ўрада тав. Молатава, якія дапамагі народам Заходняй Беларусі скінуць ненавіснае ярмо польскіх памешчыкаў і капіталістаў».

У горадзе Сморгонь таксама адбыўся сход большай дзядей яўрэйскай школы. На сходзе прысутнічала звыш 300 чалавек. Сход прыняў пісьмо на імя таварыша Сталіна, у якім гаворыцца:

«Мы, банкі яўрэйскай яўрэйскай школы г. Сморгонь, шлем Вам, дарагі таварыш Сталін, лепшую дзядей працоўных усяго свету, сваю падакку за вызваленне згнёт нацыянальнага і нацыянальнага гнёт польскіх панюў. Адначасова мы зяртаемся да Вас, дарагі таварыш Сталін, патрабуем просьбы народаў Заходняй Беларусі і ўключыць нас у састаў Вялікага Совецкага Саюза».

ЦЯПЕР МЫ СТАЛІ ЗВАЦА ЛЮДЗЬМІ

МАЛАДЗЕЧНА, 8 кастрычніка. (Па тэлефону). У Маладзечанскім павесце шырока разгарнулася падрыхтоўка да выбараў дэпутатаў у Народнае Сабранне. У горадзе, у вёсцы, на выгнанчай станцыі праходзяць многалюдныя мітынгі працоўных, прысвечаныя абмеркаванню зварота часовага ўпраўлення горада Беларуска.

На мітынгу ў горадзе Маладзечна прысутнічала больш 500 рабочых, служачых і інтэлігенцаў. На гэтым мітынгу была зместоўная прамова выступіў прафесар масювага літэя Карніцкі. Першыя яго словы былі прысвечаны камуністычнай партыі і яе правадзіць — таварышу Сталіну.

У аднадушна прынятай рэзалюцыі працоўных горада Маладзечна патрабуюць далучыць Заходнюю Беларусь да Совецкай Беларусі.

Многалюдныя мітынгі адбыліся на чыгуначным вузле. На іх прысутнічала 600 чалавек. У мітынгу ў мястэчку Гарадок прынята ўдзел больш 1.500 чалавек.

У прынятай рэзалюцыі чыгуначнікаў Маладзечна пішуць:

«Мы, рабочыя і служачыя чыгуначнага вузла Маладзечна поўнасьцю адрабам і падтрымліваем зварот часовага ўпраўлення горада Беларуска.

Народы Заходняй Беларусі на працягу 20 год марылі аб часе свайго вызвалення ад іта польскіх памешчыкаў і капіталістаў, якія давалі і прыгнёталі нас, не давалі нашым дзедкам і нам вучыцца і гутарыць на роднай мове.

Толькі пры брацкай дапамоге Совецкага Саюза і яе магутнай Чырвонай Арміі наша мара збылася. Мы склінулі ніжкае ярмо, усё наслілі на працягу больш 20 год. Цяпер і мы сталі звацца людзьмі.

Мы ўжо зараз адрабам практычную дапамогу ад нашых братоў Совецкай Беларусі. Нам зарэзі тавары першай неабходнасці: соль, карасі, запалкі і іншыя.

Мы поўнасьцю падтрымліваем зварот часовага ўпраўлення горада Беларуска і патрабуем далучэння Заходняй Беларусі да Беларускай Совецкай Рэспублікі, якая уваходзіць у магутную сям'ю Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. І талы мы не будзем баяцца ні ўнутраных, ні знешніх ворагаў.

Мы абавязваемся з'явіцца як адзіна чалавек на выбарах дэпутатаў у Народнае Сабранне і аддаць свае галасы за лепшых людзей, якія выразаць нашы сапраўдныя думкі».

раем і падтрымліваем зварот часовага ўпраўлення горада Беларуска.

Народы Заходняй Беларусі на працягу 20 год марылі аб часе свайго вызвалення ад іта польскіх памешчыкаў і капіталістаў, якія давалі і прыгнёталі нас, не давалі нашым дзедкам і нам вучыцца і гутарыць на роднай мове.

Толькі пры брацкай дапамоге Совецкага Саюза і яе магутнай Чырвонай Арміі наша мара збылася. Мы склінулі ніжкае ярмо, усё наслілі на працягу больш 20 год. Цяпер і мы сталі звацца людзьмі.

Мы ўжо зараз адрабам практычную дапамогу ад нашых братоў Совецкай Беларусі. Нам зарэзі тавары першай неабходнасці: соль, карасі, запалкі і іншыя.

Мы поўнасьцю падтрымліваем зварот часовага ўпраўлення горада Беларуска і патрабуем далучэння Заходняй Беларусі да Беларускай Совецкай Рэспублікі, якая уваходзіць у магутную сям'ю Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. І талы мы не будзем баяцца ні ўнутраных, ні знешніх ворагаў.

Мы абавязваемся з'явіцца як адзіна чалавек на выбарах дэпутатаў у Народнае Сабранне і аддаць свае галасы за лепшых людзей, якія выразаць нашы сапраўдныя думкі».

Арганізаваны выбарчыя акругі і ўчасткі

ВІЛЬНА, 8 кастрычніка. (Спец. кар. «Звязды»). Сёння газеты «Віленская праўда» (орган часовага ўпраўлення Віленскай абласці), «Баяны сяня» і «Своё боляе Беларусі» агульківалі «Парадак арганізаваных выбараў у Народнае Сабранне Заходняй Беларусі».

На прадырмствах, ва ўстановах горада разгарнулася вялікая работа на падрыхтоўцы да выбараў у Народнае Сабранне Заходняй Беларусі. Арганізавана 45 выбарчых акруг і 250 выбарчых участкаў. Зараз праводзіцца падбор памішкан-

ляў і іх абсталяванне. Падрыхтоўваюцца лозунгі, плакаты.

2.000 агітатараў гэтымі днямі пачынуць масавую работу сярод насельніцтва горада. Агітатары азнаёмяць выбарчыкаў з парадкам выбараў, дэтална вывучаць з імі рашэнні XVIII з'езду партыі большавікоў, якая таварыша Сталіна на XVIII з'ездзе ВКП(б) і ўсе матэрыялы, звязаныя з прадстаўнічым выбарам.

Агітатары раскажуць працоўным горада Вялікага Сталіна Канстытуцыі, аб шчаслівым і радасным жыцці працоўных Совецкага Саюза.

Г. ТАРАН.

Совецкая ўлада—сапраўдная народная ўлада

Рэзалюцыя агульнага схода рабочых беластоцкай фабрыкі Шпіра-Новік (Прысутнічала 500 чалавек)

Абмеркаваўшы зварот часовага ўпраўлення горада Беларуска і скліканні Народнага Сабрання Заходняй Беларусі, мы вітаем, цалкам і поўнасьцю адрабам гэты рашэнне, бо яго адлюстроўвае ітарэсы ўсёй народна, якія насляляюць Заходнюю Беларусь.

Мы, рабочыя-тэатрышчыкі, заяўляем, што будзем у першых рыхах працоўных змагацца за скліканне Народнага Сабрання, усё, як адзін, прызем на выбарах і будзем галасавалі за гэтых дэпутатаў на Народнае Сабранне, якія абаранялі сапраўдныя ітарэсы народаў Заходняй Беларусі.

заваленій Заходняй Беларусі была ўстаноўлена Совецкая ўлада, як сапраўдная народная ўлада.

Працоўныя Заходняй Беларусі поўнасьцю адрабам зварот часовага ўпраўлення і прысвечаны абмеркаванню зварота часовага ўпраўлення горада Беларуска і скліканні Народнага Сабрання Заходняй Беларусі.

Няхай жывуць народы вызваленай Заходняй Беларусі!

Няхай жыве Народнае Сабранне Заходняй Беларусі!

Няхай жыве вялікі Савецкі Саюз і яго неперажымная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія!

Няхай жыве круг, настаўнік і правадзіць працоўных усяго свету таварыш Сталін!

Старшыня схода ГАЙБАУ.

ХОЧАМ ЖЫЦЬ У СЯМ'І НАРОДАў СССР

Рэзалюцыя мітынгу рабочых-будавнікоў горада Баранавічы (Прысутнічала 800 чалавек)

Мы, рабочыя-будавнікі горада Баранавічы, горада вітаем зварот часовага ўпраўлення горада Беларуска і часовых ўпраўленняў Заходняй Беларусі.

Мы вітаем мудрую палітыку савецкага ўрада, якімуч Чырвоную Армію і асабіста нашага роднага бацьку і настаўніка таварыша Сталіна за вызваленне нас ад палітычнага і сацыяльнага прыгнечання.

Мы, рабочыя-будавнікі, разам з усімі працоўнымі Заходняй Беларусі выказваем сваё горадае жаданне назаўсёды звязацца з народам Совецкай Беларусі. Мы хочам увайсці ў састаў Беларускай Совецкай Со-

цыялістычнай Рэспублікі, мы хочам жыць у вялікай брацкай сям'і працоўных СССР.

Мы, рабочыя-будавнікі, які адзіна чалавек, патрабуем устанавлення Совецкай ўлады на тэрыторыі Заходняй Беларусі, неадкладна канфіскаваць памешчыцкую зямлю ў карысць сялян, праверыць нацыяналізацыю банкаў і буйнай прамысловасці. Усё наш наказ дэпутатам Народнага Сабрання.

Няхай жыве наша вызваліцельніца—любимая Чырвоная Армія!

Няхай жыве наш родны і любімы таварыш Сталін!

МІТЫНГ У ВЁСЦЫ РАВКОВІЧЫ

БАРАНОВІЧЫ, 8 кастрычніка. (Па тэлефону). Вёска Равковіч ўпрыгожана чырвонымі сцягамі і лозунгамі. У кожнай хаце — радасць і ліканне. Сёння ўсё сяляне, апраўныя па-святочнаму, сабраліся на мітынг, прысвечаны абмеркаванню зварота часовага ўпраўлення горада Беларуска. На мітынгу прысутнічала звыш 100 чалавек.

Сяляне ўважліва слухалі зварот, чытае яго неаднаразова перавывалася бурнымі аплашчэнтамі і гарачымі вопілкамі ў чэсць Чырвонай Арміі, у чэсць Вялікага правадзіра народаў таварыша Сталіна.

Выступіўшы на мітынгу бядняк-сялянін Сямён Галубка дзякаваў Чырвоную Армію, савецкі народ, вялікага Сталіна за брацкую дапамогу. У звароце часова-

га ўпраўлення горада Беларуска, сказаў ён, выказаны нашы думкі, нашы назаі.

Сялянін Осіп Карчэўскі заявіў:

— Больш нішто і ніколі не будзе забараняць нашым дзедкам гаварыць і вучыцца на роднай мове. Мы ўжо не будзем баяцца слова «беларусь». Мы, беларусы, вызвалены Чырвонай Арміяй, гаворым на ўвесь свет, што мы хочам толькі Совецкай ўлады, што толькі Совецкая ўлада — наша родная ўлада і мы яе будзем абараняць да апошняй кроплі крыві.

На мітынгу была прынята рэзалюцыя, у якой сяляне вёскі Равковіч Вялікай воласці поўнасьцю адрабам зварот часовага ўпраўлення і выказваюць сваё адзінае жаданне — хутчэй звязацца з Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікай.

М. НИНАЛІЧАНКА.

У горада і сялах Заходняй Беларусі пачаў выходзіць на беларускай мове газета «Уперад» — орган часовага гарадскога ўпраўлення. На ЗДЫМ'КУ: раздача газеты «Уперад» насельніцтву. Фото В. А. Бергера (фотаклішэ ВЕЛТА).

На гарадах і сялах Заходняй Беларусі, на ЗДЫМ'КУ: сяляне чытаюць першы савецкі газету (у раёне Вільня). Фото В. Теміна (фотаклішэ ТАСС).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ НЕЛЬГА АДДЗЯЛЯЦЬ ГАСПАДАРКУ АД ПАЛІТЫКІ

Пядаўна ў жыцці мінскага шклозавода «Пролетарый» абдысіла дзве значна-папулярныя партыйныя групы. На першае, завод атрымаў прэмію ў 10 тысяч руб. за пераўтварэнне паўтаварнай вытворчай праграмы. Другое, завод па ўсіх сваіх вытворчых паказальніках заняў першае месца ў п'яцігодняй прамысловы БССР і трэцяе па СССР.

Каб лабіраваць гэтыя поспехі, усёму кааператыву, асабліва партыйнай арганізацыі, прыйшлося пераарыентаваць сваю працу. Правільна былі расставлены партыйныя кадры. На рашучых вытворчых участках працуюць камуністы, якія на свае ажыццяўляюць авангардную ролю ў цеху.

Камуністы першымі ўключыліся ў станаўчы рух, павялі барышчу за падлішэнне якасці прадукцыі і зніжэнне себастошты. Прыклад за камуністаў бралі беспартыйныя рабочыя, якія лабіраваць добрых поспехаў у рабоце.

У рэзультатзе завод чакаў сістэматычна пераўтварэння вытворчую праграму, брак знізіўся да мінімуму.

Працуючы яна ступка, камуністы паказвалі ўзровень працы. Член партыі тав. Сараватнік за тры месяцы выкаваў заданне на 140—150 проц. тав. Шостак — на 130—135 проц., тав. А. Сілкоў — на 110 проц.

У сувязі з уходам некаторых таварышоў у Чырвоную Армію, партыйная арганізацыя абмеркавала пытанне аб замещэнні ўжо істнаўчых і станаўчых камуністы пранавалі пераход працаваць на два станкі.

На двух станках працуе ўжо камуніст тав. А. Воршук і беспартыйныя большаі-гі-станаўчы: Шапко, Шаенрог і Станкоўкі. З работай яны спраўляюцца добра. Пры садзейнічэнні партыйнай арганізацыі тры работніцы завода абучаюцца складанаму прапуску работы аператара.

Партыйная арганізацыя вельмі многа зрабіла, каб наладзіць вытворчы працэс, каб поспехі былі-б большыя, каб-б на прамысловым буда добра паставілі на палітэкасавага работніка партыйная арганізацыя правільна сістэматычна працягнула працу з вытворчай.

У сваім заключным слове на пленуме ПК ВП(б) ад 5 сакавіка 1937 года таварыш Сталін сказаў: «... На практыцы палітыка і гаспадарка непарозумелыя. Яны існуюць разам і развіваюцца разам. І той хто думае ў нашай практычнай рабоце аддзяліць гаспадарку ад палітыкі ўмяшчае гаспадарчую працу пад пільняжым палітычнай работы, або, наадварот, умяшчае палітычную працу пад пільняжым гаспадарчай работы, той абавязова падпаде ў тупік».

УЗНАЧАЛІЦЬ АКЦЫЎНАСЦЬ

У час падрыхтоўкі і правядзення выбараў у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР наставініцы Мінска адзначылі велізарную ролю. Яны прымаюць актыўны ўдзел у агітацыйнай рабоце як у самых школах, так і на выбарчых участках. Наставініцы з найвышэйшай годнасцю выконвалі пачотны абавязак агітатараў. Аднак, пачынаючы прафесійна і партыйна арганізацыя рада школ не змагла замаскіраваць вольны агітацыйнай работы.

Зараз наставініцы большаі сярэдняй і п'яноўных сярэдняй школ, як правіла, агітацыйнай работы не вядуць. Так, напрыклад, у 5 школе з 71 наставініцы толькі адзін з'яўляецца агітатарам, ды і ён прадуе не сістэматычна. У 47 і 20 школах вылучаюць для правядзення масавай агітацыі адзін чалавек. Такаса абстаноўка справа ў 10 п'яноўнай сярэдняй школе, у 25 школе і радзе іншых.

Ада з прычыны таго станаўчыца ў тым, што райкомы партыі да апошняга часу не забяспечылі школы Мінска аб'ектамі для правядзення агітацыйнай работы. Толькі нядаўна рад школ атрымаў спісы дамоў, дзе трэба праводзіць заняткі.

Разам з тым самі партыйныя і профсаюзныя арганізацыі школ самаўхіліліся ад гэтай работы. У школах не арганізавана выключнае выбарчае званне. У 5, 10, 47 і радзе іншых школ палітзаняткі з тэхнічным персаналам не праводзіліся каля года.

Вось гэтай простай іспыні не зразумелі камуністы шклозавода «Пролетарый». Захапіўшыся выключна вытворчымі пытаннямі, яны выпусцілі з увагі і такія важныя ўчасткі работы, як выхаванне камуністаў, агітацыйна-масавая работа ўнутры калектыва і на былым выбарчым участку.

Набліжаюцца выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных, а ў калектыве яшчэ не арганізаваны гурткі па вывучэнню выбарчага закона. Рабочыя не пачытаюць, калі ў апошні раз былі гурткі або даклады аб міжнародным станавішчы.

Партбюро вылучыла 9 агітатараў, але пікары работы з імі не вядзе. Агитатары да сённяшняга дня ні разу не займаліся з хатнімі гаспадынямі.

Дрэнна абстаноўка ў партарганізацыі справа і з амяшчэннем «Кароткага курса гісторыі ВП(б)». Існаваў раней гурток пап'яноўнага звання, але частусні ён сабраўся толькі два разы. Большасць камуністаў займаюцца самастойна, але патэрыялі тамакоў ні ад каго не атрымлівае. Таму і не з'яўна, што многія з іх вывучаюць толькі 1-ы раздзел «Кароткага курса гісторыі ВП(б)».

Вось што гаворыць па гэтым повалу камуніст Нарановіч — майстар механічнага цеха. «Я кааператыв партыі з 1937 г. Рыхтуеся ўступіць у члены ВП(б), хачу вывучаць слаўныя тэорыі бацьбы і перамог нашай большаі партыі, але не магу добра арганізаваць сваю вучобу дапамогі ні ад каго не атрымліваю».

Невядома, на якіх прычынах сіншыя работы і школа малалічынныя ў той час, калі на заводзе ёсць рабочыя, жадаючы прыдзяліць вучобу.

Саба паставілі на прамысловым буда праца на ўдзяленню лепшых людзей у партыю. У кандыдаты прынята ўсёго толькі 3 чалавекі, ды і з імі ніякай работы не вядзецца. Партбюро не правярае, як малаліч камуністы павышаюць сваю ідэяна-палітычны ўзровень.

А магчымасці для росту арганізацыі вядлікі. Калектывы завода пачынаюць няма да выдатных станаўчых. Вось 17 камсамольцаў, якія паказалі сёбе на вытворчых і энтузіястамі сацыялістычнай працы.

Ад вынікаў да вытраты выпускаюць заводская паспендагата. Месця таму назаву ў Чырвоную Армію розатар тав. Баўра, і да сённяшняга дня ніяк не могуць падлабаць новага рэкрута.

Ганаровіцы радны камітэт ВП(б) пачынае даламагчы партарганізацыі лібіраваць якія разныя іспыні паміж партыйнай і вытворчай работай.

Я. САВІЦНЯ.

НАСУСТРАЧ XXII ГАДАВІНЕ КАСТРЫЧНІКА АБСЛУГОЎВАЮЦЬ НЕКАЛЬКІ АПЕРАЦЫЙ

ВШЕБСЕ. (Кар. «Звязда»). Гораца адгукнулася на заклік краснапролетарыў 10-тысячным калектыву швейнай фабрыкі «Спіт Індустрыялізацыі». За дастойную сустрэчу XXII гадавіны Вялікага Кастрычніка сабраюцца п'яці, ленты, брыгады і асобныя рабочыя. Станаўчыцы і ўдзельніцы фабрыкі баруць на сабе канкрэтны абавязальства па заваяванню новых вытворчых поспехаў.

Станаўчыца 5 ленты каспюмнага цеха тав. Ф. Мінава абавязалася штодзённа выконваць сваю норму не менш чым на 200 проц., 4 ленту змены «Б» цеха п'яці ўдзельніцаў выканаш сваю газавую праграму да 20 лістапада і выпусціць 99 проц. прадукцыі першага сорту. Увесь калектыв фабрыкі абавязваўся закончыць план IV квартала на тры дні раней тэрміна.

З першых-жа дён перадакстрычнікаў

за сабраюцца многія станаўчыцы і ўдзельніцы фабрыкі паказваюць высокія ўзроўні работы.

Станаўчыца бруднага цеха Анна Люмарова перайшла на адначасовае выкананне двух аперацый. На сваёй машыне яна абметвае ўсе дэталі брук для двух лент. Станаўчыца гэтага-ж цеха тав. Лабешка та-ма выконвае 2 аперацыі. 13 чал. з 6 ленты цеха п'яці абслугоўваюць 22 аперацыі, прычым многія з іх, як т. Веліканова, Дзятелова, Коласова, Фурман і іншыя, выконваюць сваю п'яці на 200 проц. Увесь калектыв ленты абавязваўся выпусціць у кастрычніку звыш плана 600 п'яці.

Кіраўніцтва фабрыкі ўзяла абавязальства падрыхтаваць 10 чалчын для работ на гофнавушчых прэсах і такужы колькасць жапчы-механікамі-сасарамі.

З. ЛАРЫСАУ.

ВЫКАНАЛІ ГАДАВЫ ПЛАН

БАРЫСАЎ. 7 кастрычніка. (Па тэлефону). На фабрыках, заводах і ў прамысловых Барысава з кожным днём шыршыцца набытавы вытворчы ўзровень. П'яці калектыва завода «Красны пролетарый» знайшло шырокі волюк сарод рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў пра-прыемстваў. Днямі калектывы чыгуначна-лінійнага завода «Пролетарскі маладз» дабіўся новай вытворчай перамогі, латэмнава выканашыў гадавы план на 101 проц. Выпусчыла прадукцыі на 1.150 тысяч рублёў. Гэтае дасягненне—вынік узорнай арганізацыі работы на ўсіх участках вытворчасці.

На заводзе шырока разгорнута сацыялістычнае сабраюцца. 85 проц. ўсіх работных — станаўчыцы. Ліпейны і механічны п'яці з'яўляюцца суцэльна-станаўчыцкімі. Калектывы завода выкаваў многа выдатных майстраў, якія паказваюць сацыялістычны ўзровень прадукцыйнасці працы. Сарод іх т. Багановіч, Сірылюк, Шапкоўкі, якія прыводзяць свае нормы ў два з лішнімі разам. Яны свай

станаўчыцкі метад перадаюць дэсертнам малалічым работным.

Навічкі тт. Ліп, Залупкі, Алесі і іншыя выконваюць свае нормы сарод на 140 проц. Уключыўшыся ў перадакстрычніцкае сацыялістычнае сабраюцца, работныя завода абавязаліся да канца года даць на 330 тысяч рублёў прадукцыі звыш плана.

Латэмнава завяршыў гадавую праграму калектыв арцелі «20 Кастрычнік». На 1 кастрычніка арцелі да прадукцыі на 1.808.600 рублёў. Павялічыла вы-продуца сінціпару і вуголю. Высокі паказальнік дабіўся гончык смала-куркі № 6 тав. Вайсковіч — старэйшы вытворчы і штодзённа дае 10. Заместы гончыкі Гарлач і Вагалаяж выконваюць заданне на 110 проц.

Рабочыя арцелі, абмеркаваўшы зварот калектыва завода «Красны пролетарый» аб дастойнай сустрэчы XXII гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі, абавязаліся да 1 лістапада выканаш план загадоўкі карчоў.

С. АВЕРНАУ.

ПОСПЕХІ КР'ВАНАСАЎЦАЎ МІНСКАГА ВУЗЛА

Абмеркаваўшы зварот калектыва завода «Красны пролетарый» і дагавор на сацыялістычнае сабраюцца з калектывам Озавіянскага аддзялення чыгуначнага Малагава, рабочыя Мінскага чыгуначнага вузла абавязаліся сустрэць 22-ю гадавіну Вялікага Кастрычніка новымі вытворчымі перамагамі.

Станаўчыцы-к'р'ванасоўцы паказваюць выдатныя ўзроўні работы. Слесары пункта агляду вагонаў станцыі Мінск-таварная тт. Бобак і Малач праводзяць змену б'юкс у 10—12 разоў б'ястэй, чым прадуцтваюцца нормамі. Атаматчыкі тт. Івановіч і Іладшч аглядаюць тармазы

поезда за 5—10 мінут пры нэрме 20 мі-нут.

Новых вытворчых поспехаў дабілася таксама змена дэжурнага на станцыі Мінск-747 кілометр тав. Жабенка. Уступіўшы ў пачаток дэжурства з 6 на 7 кастрычніка, работнікі змены заключылі п'яці сабой індывідуальныя дагаворы.

У рэзультат сабраюцца змена забяспечыла развожы вагонаў да месці выгрузкі і іх выгрузку ў два разы б'ястэй, чым гэта прадуцтваюцца планам.

Саставіць тав. Осціпчык, спэцшыч тав. Разумовіч б'ястэй і чотка паравозі маневравую працу і развожы вагонаў.

Н. СТРАЛЬЧАНКА.

СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА ЧЛЕНАЎ ПРАМЫСЛОВАЙ КААПЕРАЦЫІ

У прамысловых арцелях сістэмы Беларускага шырока разгарнулася перадакстрычніцкае сацыялістычнае сабраюцца.

У адказ на заклік краснапролетарыў паднімаюцца новая магутная хваля сацыялістычнага сабраюцца, распе лік перадавоў, якія латэмнава завяршаюць свае месячныя і кварталныя заданні. На 1 кастрычніка Гомельскі тэкстыльна-трыкатны завод выкаваў гадавы план на 88,9 проц. Мінскі мюгапрамасловы завод — на 89,7 проц.

Калектывы арцелі Белмастапрама-воза абавязаліся выканаш свой гадавы план за XXII гадавіны Вялікага Кастрычніцкага сацыялістычнага рэвалюцыі. Мінская металазаводская «Спартак» узяла на сабе абавязальства латэмнава выканаш кастрычніцкі план і латэмнава выпусціць на 14 тыс. рублёў тавараў шырокага спажывання. У гэтай арцелі многія жанчыны апалячваюць складаныя і кваліфікаваныя і займаюць сваіх та-

варышоў, якія пайшлі ў рады Чырвонай Арміі. Паспяхова спраўляюцца з новай работай слесар тав. Будай, шліфавальчыца тт. Рубашкова, Семеныхава, нікель-роўшчыца тт. Платонава, токар на дрэву т. Гулякевіч, цыркуляршыца т. Папова і іншыя.

На 1 кастрычніка Беларускапромет выпусціў прадукцыі звыш плана на 40 мільянаў рублёў. У перадакстрычніцкім сабраюцца арцелі Беларускапромета змагаюцца за латэмнавае сканчэнне гадавога плана да 1 снежня, за выпуск дадатковай прадукцыі ў чвертым квартале на 16 мільянаў рублёў.

Да канца года наменіца арганізавалі ў розных абласцях рэспублікі 29 арцелі. У чвертым квартале таксама ўступіла ў эксплуатацыю 7 чарпачных заводаў.

Многатысячны калектывы арцелі Беларускапромета свай станаўчыцкай работай дабіўся ў перадакстрычніцкім сабраюцца новых вытворчых поспехаў.

ВЫДАТНЫ МАЙСТАР СОВЕЦКАГА МАСТАЦТВА

Абарвалася выдатнае творчае жыццё народнага артыста СССР Барыса Васільевіча Шчукіна. Ён праішоў нядоўгі, але вельмі плодотворны шлях жыцця, заняўшы пачотнае месца ў раду выдатных майстраў савецкага мастацтва.

Б. В. Шчукін нарадзіўся ў 1894 годзе ў Маскве. Яшчэ ў юнаскі гораца палюбіў тэатр. Яго заўсёды цягнулі да сабе буйныя рэалістычныя тэатры — Мастацкі і Малы. Іх спека такія, якія малалы Шчукін наведаў пры ўсёйкі магчымасці, былі для яго першай школай актёрскага майстарства.

Як і большасць яго аднагодоўцаў, Шчукін праішоў праз гарніла імперыялістычнай вайны, радасна сустрэў Вялікую Кастрычніцкую сацыялістычную рэвалюцыю. У таку часу ў Барыса Васільевіча ўжо зусім вызраза наменілася жаданне пайсці на сцэну. Пачаў зварот за армію ўступіў у драматычны гурток пры чыгуначным клубе і з запалам аказаўся любімым мастацтвам. Шчукін сыграў у любіцельскіх спектаклях больш 100 ролей.

У грамадзянскую вайну пачынаючы артыст станаўчыца байком Чырвонай Арміі. У 1919 годзе ён прыязджае ў Маскву па курсы ваенных інструктараў. Ні на мінуту не пакідаючы сваёй заветнай мары стаць актёрам, Барыс Васільевіч прымае чыгуначны гаспадары заняткам у малалы студыі, якой кіраваў Е. В. Вахтангаў. Разам з іншымі студыйнікамі Шчукін прышоў у тэатр Вахтангава. З гэтым тэатрам неразлучна звязана ўсё яго творчае жыццё.

Першая яго роля Грэка Дымбы ў п'есе Чэхава «Свадьба» была сыграная Шчукіным свежа і ярка. У ім адрозніваўся актёр, які умеў увасабляць у сабе вобразе жыццёвую працу.

Буйны поспех Шчукіну прынес спектакль «Егор Буцкоў і іншыя», у якім ён іграў галоўную ролю. Выдатны майстар сцены глыбока зразумеў творчы замысел вялікага пісьменніка А. М. Горкага. Ён стварыў у гэтым спектаклі называць моманты і яркі вобраз чалавека з вольнай і

складанымі перажываннямі, чалавека, які змагаўся са смерцельнай хваробай, не жадаў паміраць, але вельмі добра агураў помінуцца не толькі сабой асабістай смерці, але і смерці свайго класа, класа капіталістаў.

Мара Шчукіна — паказаць «усю веліч людзей нашай эпохі» — ажыццявілася.

На яго долю выпала пачотная і адказная творчая задача — першым з майстраў савецкага мастацтва стварыць на сцэне і ў кіно вобраз вялікага Леніна. Дуга і ўпор на працягу над гэтым вобразам патрабаваліся да сабе мастацтва.

Першае выступленне Б. В. Шчукіна ў спектаклі «Чалавек з ружом» глыбока ўхвалялася глядачоў. Ён быў са значна-лічыншым у зале людзямі, гаспадыня на сцэну, атрымаў магчымасць убачыць арка і ірадыіа стварыць вобраз В. І. Леніна. Гэты аўдыторыя біязмежна расцэнвала яго вышэйшыя ўмалыя, гаспадыня на сцэну, атрымаў магчымасць убачыць арка і ірадыіа стварыць вобраз В. І. Леніна. Гэты аўдыторыя біязмежна расцэнвала яго вышэйшыя ўмалыя, гаспадыня на сцэну, атрымаў магчымасць убачыць арка і ірадыіа стварыць вобраз В. І. Леніна.

Урад высока апаіў працу Б. В. Шчукіна, узнгардзіўшы яго ордэнам Леніна. На працягу некалькіх год Шчукін ні на мінуту не спынаў работы над вельміным вобразам. Выдатныя рэзультаты яго творчай працы савецкі народ убачыў у фільме «Ленін у 1918 годзе». Стварылі Шчукіным вобраз В. І. Леніна, вобраз вайсцарнай сілы, з'яўляюцца каштоўным укладам у скарбніцу сацыялістычнага мастацтва. Фільм «Ленін у 1918 годзе» і «Ленін у 1918 годзе» з хваляваннямі і сязамі радасці глядзельніцаў зараз выцвяржаныя народы Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.

Тры годз назаву урад прывёў Б. В. Шчукіну высокае званне народнага артыста СССР.

Савецкі народ на доўгія годз захавае ўздыжытую памяць аб Барысе Васільевічу Шчукіну, свайм любімым, сапраўды народным артыста, аўдыным увес свай магчым талент служэнню вольнай радзіме.

(ТАСС).

ПАМ'ЯЦІ АРТЫСТА ШЧУКІНА

Вялікая заслуга савецкага тэатра ў тым, што лепшыя яго артысты не замянуліся ў рамках мінулага, а ўключыліся з усёй страпасцю ў стварэнне новых вобразаў — вобразаў герадоў сацыялістычнай рэвалюцыі.

Задача гэта не з лёгкіх. Асабліва цяжка было увасабляць артысту вобраз Леніна. Шчукін узяўся за гэту вельмі цяжкую, але і бласлаўнейшую задачу. Я не ведаю, у гісторыі мастацтва больш значнай ролі, чым гэта роля, бо ні жыццё, ні тэатр яшчэ не даў друтой, роўназначнай

Леніну і Сталіну, ролі ў жыцці народаў. Шчукін даў вобраз Леніна, які многія, не бачыўшы Леніна ў жыцці, успрымаюць як жыццё.

Пройцшыя які, а вобраз Леніна ў ігры артыста Шчукіна будзе па змерне глыбейшаму ўхваляць мільёны людзей новай эпохі. Яны будуць з любоўю сачыць за рухамі Леніна на экране і з уважнасцю думаць аб мастацтва-артысту Шчукіну, які сумеў увасабляць у сабе вобраз гэтага гонія чалавечтва.

Ем. ЯРАСЛАУСКІ.

ГЛЫБОКА СУМУЕМ НАД МЯГІЛАЮ ВЯЛІКАГА АРТЫСТА

Нечаканая раптоўная смерць вырвала з сямі савецкіх артыстаў поўнага сілу і творчых іменнаўчых вялікага майстра, народнага артыста СССР Барыса Шчукіна.

Актёр вялікай прафэі, абаяння і пелінаў, ён заўсёды здымаў усё сваё майстарствам, у якім называць гарманічна злучалася глыбокае пранікненне ў сутнасць вобраза, пачможанна на своеасабыту цудоўную форму.

Шчукін — вялікі мастак сацыялістычнага рэалізма. Вобраз Леніна, створаны ім у кінофільме «Ленін у 1918 годзе», аскрава свецельны аб гэтым.

Шчукін застаецца ў нашай памяці і ў памяці старага пакалення, як цудоўны актёр, які стварыў пераказанаў, глыбокі, дарогі і любімы вобраз Вялікага Леніна.

Работнікі мастацтва БССР глыбока сумуюць над магільна дарогага таварыша, вялікага артыста, ордананосца Барыса Васільевіча Шчукіна і клануцца з шчыра большай энергіяй працаваць на славу свайго краіны, свайго народа.

Л. Г. РАХЛЕНКА,
заслужаны артыст БССР.

ВАЛЕРЫЙ БРУСАЎ

(1873—1924)

У снежні 1923 года было адсвяткавана п'яцідзесяцігоддзе Валерыя Іякувевіча Брусаву. У пачотнай грамадзе на яго імя ад прыжымаў ВІВК РСФСР гаварылася аб тым, што прыжымаў «аднаццаць перал шчыра і яго выдатныя заслугі», што Брусаву, «даравіты паэт, маагастаронні вучоны... унёс каштоўны ўклад у культуру свайго радзімы». Празытым ВІВК выразаў Брусаву «спадзяку Работна-Сялянскага Урада».

На юбілей адгукнулася грамадскасць усёй краіны. Менш чым праз год пасля свайго юбілея Валерый Брусаву памер, пра-жыўшы ўсёго п'яцідзесяць год.

Выключна рознабакова і абшырава была дзейнасць гэтага выдатнага пісьменніка. Ён быў паэт, прозаік, драматург, крытык, перакладчык, лаўны краіне перакладчык такіх выдатных твораў, як «Фауст» Гёте, «Энеіда» Віргілія, «Лялі Сасусіні» і рад іншых; пупнік, глыбока вивучыўшы твароні найвышэйшага дускага паэта, рознабаковы вучоны, знатоў, антычнай культуры і літаратуры, глыбокі тэорытык дускага вершаскладання, ініцыятар літаратурна-мастацкай асветы ў Саюзе, выдатны арганізатар, член камуністычнай партыі з 1919 гда. В. Брусаву быў адным з выдатных рускіх людзей XX века, адным з самых яркіх прадстаўнікоў рускай культуры.

У п'яці годз Брусаву ў 1917 годзе М. Горкі пісаў: «Даўно і уважліва сачу я за вальным рухам жыцця, за вальнай культурнай работай і я заўсёды гавару аб вас: гэта самы культурны пісьменнік на Русі! Дарожна пахваліце не ведаю: гэта — шчыра».

Гэтыя словы М. Горкага лепш за ўсё

характарызуюць значэнне Брусаву ў гісторыі рускай культуры.

Гэтая эвалюцыя паэта была складаная і вельмі супярэчліва. Дастаткова сказаць, што В. Брусаву, уступіўшы ў 1919 годзе

пачатак творчай дзейнасці Брусаву. Многія з яго першых з'яўляюцца вельмі выдатнымі дакументамі, характарыстычнымі ўдзялішчы настраі.

Шчыры і чысны паэт, уладаўшы велізарным кругазорам, Брусаву не мог праісці міма таго бясцараў і сваболя, якія яго акружалі, міма пакут народных мас.

Ужо ў 1902 годзе Брусавым быў напісан вядомы верш «Камеянік»:

«Камеянік, камеянік з фартуке белом,
Что ты там строишь? кому?
— Эй, не мешай нам, мы заняты делом.
Строим мы, строим торью».

— Камеянік, камеянік з вольной лопатой,
Его же в ней будет рыльце?
— Верно не ты и не твой брат, богатый.
Песачем вам воровать».

— Камеянік, камеянік толгие почки
Его ж проветит в ней без сна?
— Может быть сын мой, такой же рабочий».

</

